

Exedræ Ecclesiasticæ Sive Concionvm Moralium ... t. ...

In Dominicas totius anni

Schrötter, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1687

VII. In Domin. II. Post Epiphan. Vinum non habent. Ioan. 2. Arg. Aqua
tribulationis vino mixta prosperitatis saluberrima.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56286](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56286)

CONCIO VII.
IN DOMINICA II. POST EPIPH.

Vinum non habent.

Joan. 2.

ARGUMENTUM.

Aqua tribulationis vino mixta,
prosperitatis saluberrima.

I. **V**ivis gentium major copia est aquæ, quam vini. *And.* Aqua in fluminibus, & lacubus, aqua in montibus & vallibus, aqua in campis & silvis, aqua in ipsis terræ visceribus invenitur. Nec oppidum ullum, nec domum exhibere est, in quam indies quidpiam aquæ non inferatur. Nec epulæ ullæ, quarum delicias aqua non temperet.

Vinum ex adversum perrarum nostris præcipuè in partibus, & à multis ab Orbe condito sæculis incognitum. Sin in una, aliave domo potitatur, in decem aliis ignoratur. Si propinetur in capite, aut exordio mensæ, sapiensculè deficit in pedibus, & exodo. Si servatur diutius, acrescit, & in acetum degenerat. In ipsis hodiernis nuptiis inter alia sex hydræ aquæ sunt posite, & for-

sitan vix amphora vini; quæ etiam illic deficit. Ita multum ubi vis aquæ, parum vini prostat.

Verùm quid causæ, quòd Universi Conditor, non ampliore mensura istud, quàm illud propinaverit? Videamus, & fructum ex hoc ipso haurire contendamus.

§. I. *Prothasis.*

Vini affluentia Orbi permissa.

II. **E**Xtra omnem controversiam est, divinæ omnipotentiae nutu, ac nictu æquâ facilitate potuisse affundi Universo, seu creari vinum, ac aquam. Quemadmodum enim hanc, cæteriæque omnia verbo unico condidit: suppari ratione vinum in pari abundantia, æquabili potentia procreasset. Prægnans itaque mysterio res est, quòd optimum, ac benignissimum Numen largitus nobis lymphâ, quàm Lixum propinaverit.

H Nes

Nec meo iudicio potior, quàm quòd vini abundantia Orbem univèrsùm in dementiam, ac extremam miseriarum catastrophè deductura esset.

*Vini copia
pernitiosa.*

Age enim, statuamus tam raram apud nos scaturire aquam, atqui vinum ex torcularibus expressum; & vinum tam copiosis fluere rivis, ut in præsentia aqua exundat. Exarescat illa cunctis in cisternis, ac fluviis, & illud scaturiat obvius ex fontibus, volvatur fluminibus, stagnet lacubus, hauriantque illud maximi infimique, viri fœminæque, juvenesque senesque, hem quæ facies futura oribus? quis ordo rerum? Vix crediderim alium, atque nunc est Aſotiorum, seu helluonum in cauponis, vel anserum in lacubus. Videre esset eorum instar pleurosque congregari in unum, decuriari in coronam, mutuis sese poculis inundare, helluari, debacchari, insanire. Audire lepidum esset eorum ritu *gaga* inclamare, seu gingrire jurgia, contentiones, æmulationes suscitare, discordi confusa omnia sono reboare. Ibi exurgeret uxor Aſota cum cratere exululans: Profit mi marite; vivamus. Inibi maritus Halophanta reciprocet: Vive muliercula mea &c. Alibi chorus alter concineret: Ambulet haustus felix & faustus, & dicant convivæ: Vive, vive millies. Observare esset more eorumdem anserum jam in hanc, jam in illam partem lapsabundo semper gressu, atque in ruinam prono, in transversum perpetim reciprocari, capitis vertiginem in pedes usque demittere, omnia helluonum ritu veluti per somnium peragere, sacra profanæque despiciere, conculcare, scelerare. Quia si hac ipsa tempestate bene multi in potu simpli-

ciore beatitatem suam constituturæ eunt, illique corpora animosque immergunt; quàm certo Tripode augurari fas est, tantò enorminùs vino abusers, quantò id vulgari zytho est excellentius. Si nunc tanto facultatum suarum impendio sacram sibi Bacchi festivitatem celebrant, quid facturi si citra dispendium agere indultum foret? Si nunc sub hedera tanti exaudiuntur tumultus, contentiones, chori, quanti sub Jove libero non instituerentur, audirenturve. Tantò enim minus sibi quisque temperaret, quantò magis obvium esset, quod appeteret. Et eò ardentius appeteret, quò suaviùs influeret, quod deperiret; quantòque potentior esset liquor, tantò vehementius ad insanam licentiam inflammaret. Quo pacto itaque mundus subsisteret in tanto potuum diluvio?

III. Statuamus ajo iterum sublatum aquæ usum, quid esset mundus, quàm pandochium quodpiam infirmitatum? Laborarent illius incolæ jam febribus pestilentissimis, jam vertigine capitis rotarentur, jam calculo torquerentur, jam podagra, paralyſi, elephantiaſi, tremore, aliisque morbis innumerabilibus conflictarentur. Inde enim provenit, quòd illi Summates contractis manuum, pedumque articulis in grabato resupinantur, quòd vulgaribus sequestratis penatibus, aquâ dico, Libero patri liberius sacrificaverint. Ergo si in præsentia vinum magno studio, ac industria plantatum, & pretiosè potatum, idque ad mensuram, tantorum malorum obstetrix est, quid sperandum, eo perinde ac aqua in usum quotidianum concesso. Eheu, quæ malorum Illas in-

*Vinum
causa &
gritudi-
num.*

de non redundaret? quæ malorum catena non neceretur? quæ pharmacopolia iustollendis sufficerent?

Primum
rollis ra-
tionem.

IV. Statuamus tertio eundem casum, nonne civitates universæ, & oppida in mandras pecorum, & latibula bestiarum converterentur? Nonne inversa foret in sapientibus ratio, sequestrata à mulieribus honestas? proscripita ab omnibus verecundia?

Non ebrietas.
Gen. 19.

Argumento hinc mihi sit vel unicus ille Servator Orbis Noë. Pro quantum ille vir? quantis ore Divum celebratus encomiis? quam inclytus virtutibus? quam gravis meritis? Hic tamen ubi primum ex plantatis à se vitibus expressum liquorem liberius hausisset, femora illa, quæ sexcentis annis ad perfectissimam honestatis normam velaverat, in dedecus, ac ludibrium suum denudavit, non causante id in eo perverso ex intemperantia contracto habitu, aut recincto ad ejusmodi dedecora animo, verum unica porus ignorantia, aut incognita illius vis, ac operatio.

Et non pudenda magis operaretur in iis, quos ipsa enixa est malitia, lactavit licentia, educavit libido, quibus peccus ad monstrosam usque petulantiam fecundum, oculi in propudiosam proini lasciviam, animus ad publica etiam scelera emancipatus; quibus haud secus ac igni pro ratione alimentorum, agnatum prope est nutrire incendia flagitiorum?

Ezech. 16.
v. 49.

V. In Sodomis certe haud aliam reperio ruinæ originem, præterquam panis abundantiam. *Hæc fuit iniquitas Sodoma sororis tuæ, ait Ezechiel, superbia, saturitas panis, & abundantia, & otium ipsius.* Hæc causa perditionis il-

lius, quod imprimis pane, fructibus, otio abundarent. Exinde enim luxus, incestus, & alia infanda redundarunt.

Minorane ego dicam eventura in summa insuper vini aliarumque rerum abundantia, in expugnata Lyæi potentia ratione; in vesania, ac demencia sponte introducta, aut accersita.

VI. Taceo Israëlitas, qui in eremo illa, absente Moysæ, & pro ipsis in monte deprecante, ac jejuniis macerante, liberius usi pane illo cælesti, ac otio, in fulminandam prolapsi sunt idolomaniam. *Sedit*, inquit Hagiographus, *populus manducare, & surrexerunt ludere.* A mensa ad saltum, à saltu ad oblivionem Numinis, ab oblivione ad idololatriam, adolescente semper in pejus scelere devoluti sunt. Quid quæto evenisset, si Bromius in crystallo arrisisset? quid si non lympa de consequente eos petra, sed Lyæus scaturisisset? an non magis infanda perpetrassent?

Exod. 16.
v. 6.

In patria nostra non pauci pane proximè quotidiano laborant, & quanta cum abominatione videre est, non viros, sed & mulierculas, obvio potu madidas, humi volutare sese, aut fallente vestigio huc illucque reciprocere, lutoque fordidare. Ubi ergo maneret virtus, innocentia, honestas, Bromio ad dedecora quævis inflammante.

Ex his præmissis, vel modicè limato capiti concludere pronum est, quàm sapientissimo Numinis consilio, subtracto vini car chesio, suffectus fit aquæ caliculus, in quantum malorum æquor sese vinum exoneret,

in quantum ex adversum bonorum liquor.

Quidni igitur exclamare cuiquam libeat: O nimum benedicta à Domino lympha! ô nimum electa, & dilecta Deo! ô nimum salutifera hominibus! Tu mederis corporibus & mentibus! tu & sordibus expias, & calorem attemperas, tu susurro recreas, & in mille formas ad commodum nostrum te transmutas. Tu licet orbis universus ob Protoparentum culpam fulminatus sit, sola exempta fuisti, & digna habita, quæ in primum Divini Pneumatis vehiculum eligereris. *Et Spiritus Domini ferebatur supra aquas.*

Gen. 1. 2.

At verò maledictum vinum, quod ut blandè ingreditur, in fine mordet ut coluber, dementiam ingenerat, morborum satellitio gravat, substantiam exhaurit, & ex vitro, veluti ex cornu Amaltheæ malorum flumina profundit.

§. II.

Aqua, seu tribulationis emolumenta.

VII. **P**ercipitis opinor, quid sub hoc tropo intendam proponere, quamve lucem sub hac umbra præferam. *Vinum letificans cor hominis*, teste S. Gaudentio, *virtus letitia est*, symbolum hilaritatis, ac prosperitatis, quod rarò præmodùm in hac miseriarum valle plantatur, aut magnis impendiis in-
vectum fert ætatem.

S. Gaudent
in Bibl.
hom. tom.
1. Dom. Ep.

Aqua tribulatio.

Psal. 68. 2.

Aqua est symbolum tribulationis, de qua liberari expetebat Hymnopæus dicens: *Salvum me fac Deus, quoniam intraverunt aqua, usque ad animam meam.* Aqua, quæ in quovis sta-

tu, atrio, angulo invenitur. Non enim antè nascimur homines, quàm patiamur. Vita ipsius primitiæ lachrymæ sunt, primi flores fletus, & lamenta, à quibus auspicia ducimus. Aqua, quæ imprimis in statu matrimonii sese diffundit. Cætera namque vitæ genera, tametsi non careant suis molestiis; hæ tamen compositæ cum miseriis conjugatorum, imber, aut ros exiguus videntur, intuitu torrentis conjugatorum.

VIII. D. Ambrosius inquirendo nuptiarum etymologiam, arbitratur à nubibus derivatas esse. Ait enim: *Nubes itaque sunt, & graves nubes, quæ nupservint. Namque à nubibus verbum nubentium tractum arbitror.* Sed quid quæso relationis, aut affinitatis habent nubes cum nuptiis? Illæ super terram, istæ in terra, illæ elevatæ, hæ depressæ, illæ feruntur hinc inde per aëra, istæ alligatæ inter se mutuò. Quid itaque relationis?

Nuptia à
nubibus
derivata.

Tradunt Philosophi, ac Mathematici, quòd elevato virtute Solis vapore, atque exhalatione in mediam aëris regionem, ibidemque frigore exhalationem circumambiente, calor exhalationis vaporibus inclusus fortior reddatur, inflammetur, egressumque molietur, quem cum non facile reperiat, vi tandem erumpat, aut si nondum fuerit incensa ejusmodi exhalatio, ipsa sui eruptione, motu, ac collisione nubium incendatur. Addunt, si diuturna ibi fuerit inclusa exhalatio, condensetur, ac concoquatur in lapidem, qui erumpens tonitrua excitet, coruscationes procreet, & proterat in quæ impegerit. An non nuptiæ hac in parte similes nubibus? Num & in illis nonnunquam vapor

por quispiam sinistri affectus insurgit, qui subinde inflammetur in iram, rancorem, & si diuturnior extiterit, etiam in fulmina, ac tonitrua, & ut nubes inter se collisæ fulgurent, ac fulminent?

IX. Vidistis nonnunquam atra caligine nubium involvi cælum, gravidamque vaporibus ac fulminibus nubem ipsam approximantem, hæud citra terrorem spectastis. Ad hanc avertendam convocantur horrendo campanarum boatu incolæ, exorcistæ conceptis divinæ paginæ verbis, eam adjurant, ne independentia fulgurita in gregem suum profundat, alii candelas consecratas incendunt, aqua lustrali parietes conspergunt, amuletis se muniunt, ad tutiora, ac sanctiora loca se recipiunt. An non id ipsum in nuptiis evenire solet, quando nimirum uxor fuliginosam supercilii nubem in fulmina exasperat. Hæc, quæ tunc consternatio totius domus! tremunt pueri, familia stupet attonita, oratur, pulsatur, & sæpius incassum, cogitur maritus domo propria excedere, & aliò quietem habiturus, migrare.

X. Memini Iridem pacis nuntiam exoriri, si Phæbus in nubem roscidam, opacam sese reflexerit. An etiam in nuptiis, seu connubio arcus fœderis apparet, si vir tanquam Titan exoriatur splendido oculo in domo, nubemque suam plorantem respexerit? *Nuptia Nubes.*

Quidquid sit, illud indubium, nubes gravidas esse nimbis, aquis, grandinibus, quin etiam lapidibus, fulminibus. Nec minus liquidum, nuptias gravidas esse curarum grandinibus, sollicitudinum fulminibus, inquietudinum radiis, miseriarum plurimarum nimbis largi-

fluis. *Multiplicabo, ait Dominus Evæ, & successoribus ipsius, ærumnas tuas, & conceptus tuos, in dolore paries filios, & sub viri potestate eris, & ipse dominabitur tui.* Non una duntaxat ex parte cruciaberis, sed pluribus. Senties ærumnas tuimet uteri, ærumnas à viro, ærumnas à prole, ærumnas à familia, ærumnas jam in fecunditate, jam in sterilitate.

XI. Unde quæso hoc, & quæ de causa benignissimum Numen tum in alios status, tum præcipuè in conjugatorum catharractas aquarum amarissimarum solvit & effundit? Cur illis identidem deficit vinum, superabundat aqua?

An etiam hæc verum evadit, quod supremus Judex in Babylonem edixit: *Quantum in deliciis fuit, tantum date illi tormentum & luctus?* Quantum sibi vini affundere voluptatis nituntur; tantum miscete illis aquas acerbissimas. Quantum litant Voluptatæ, tantum immolent ægrimoniam, ac mœroribus.

An amor hanc cum igne cognationem habet, ut cum vehemens sit, alatur, & excitetur ipsa aspersione undarum intensius; proritetur vexationibus, afflictionibus vehementius? Id scio ex altiore scientia, quod *aqua multa nequeant extinguere charitatem, nec flumina obruent illam.* Nulla ærumna, nulla afflictio tam gravis, quæ sopire polleat flammam sinceræ charitatis. Id scio, quod initio creaturæ *spiritus Domini*, qui amor est in SS. Triade, *ferebatur super aquas elementares; nec dubito, quin etiam super morales; si easdem in patientia, & fortitudine epotemus.*

An verò non minus conducit omni statui aqua amaritudinis & afflictionis, quàm mundo lymphæ naturalis?

XII. Symbolistæ indagantes, quoniam in loco plantanda esset arbor omnium florentissima in frondibus, latissima in ramis, abundantissima in foliis, ac fructibus, firmissima in radicibus, fixerunt eam, teste Brixiano, secus fluenta aquarum; adjectâ Epigraphæ: *Et folium ejus non defluet.* Non plantarunt eam in montium jugis, ne fortè ventorum potentiâ excaudicaretur, non in arenis sterilibus, ne brevi exaresceret, non patente in æquore campi, ne undique Solis radiis exureretur, sed juxta fluenta in declivi, ubi & à procella tempestatum tuta persisteret, & à rivulo præterlabente continuò lactaretur.

Brixianus
V. Platanus.

Arbor ejusmodi imago est hominis justî, & florentis virtutis, non autem pusilli, & enervis animi. Ubi autem serenda? Ajo cum Davide: *Erit tanquam lignum, quod plantatum est secus decursus aquarum.* Ibi radicabitur, ibi firmabitur, ibi Spiritu S. afflante, impinguabitur, ac dilatabitur. *Et folium non defluet.* Ibi ipsæ aquæ obstetricantur ad fertilitatem, ipsi Aquilones ancillantur ad firmitatem, ac fortitudinem.

Psalm. 1. 3.

Ponite ex adverso aliam in aprico, in æstu ac calore nimio, in secundissimo semper, & ad votum succedente statu, quem fructum polliceri poteritis? Quis aspiraret ad fontem aquæ vivæ, ad ubertatem domus Dei, si hic indies falerno jucunditatis inebriaretur, idque citra laborem. Si nunc vitam hanc plenam miseriis, nuptias refertas ærumnis tantopere deperimus, lentissimis passibus ad supernam beatitatem contendimus, quantò minùs in alio

statu id præstaremus, si prælibatâ terrestris jucunditatis dulcedine, impius alter ore blasphemus nuntium cælo remisit; quid non attentarent alii, plenis buccis citra nauseam delicias hujus mundi helluantes? Si nuptiæ terrenæ manarent lacte, ac melle indefinenter, quis ambiret connubia Agni cælestis?

Necessarium ergo, & salutiferum tum in omni statu, tum imprimis matrimonii, ærumnarum excogitatum est à Deo inventum; mirabile atque divinum contra peccata consilium; ut subtractis sensuum jucunditatibus, cogamur quærere bona vera, gaudium defœcatum, pacem inconcussam, divinum artificium, ut morbis, cruciatibus, adversitatibus, perinde ac ab synchio ablaetemur, & ad verum solidumque cibum conquirendum incitemur. Inventio digna Deo, ut oscitantibus, ac desidio marcescentibus in via mandatorum Dei morbi, cruces, dolores calcet nobis evaderent, quo ad currendum incitaremur, immo veredarii, quibus in cælestia palatia inveheremur. Noluit itaque benignissimus Servator à nobis hanc adversitatum clientelam manumittere, ne tantis nos privaret commodis.

Proinde etsi considerando res, ut in se sunt, & non secundum accidentales circumstantias, melior omni alio statu sit prosperitas, (non enim inficiari possumus, Beatorum gloriam infinitis partibus meliorem pœnis inferni, aut purgatorii.) nihilominus considerando conditiones vitæ humanæ, considerando statum Conjugatorum, magis proficua est in hac mortalitate unda adversitatis, vino prosperitatis. Præstat nos refrige-

frigerari in hac vita aqua tribulationum, quàm inflamari vino prosperitatis. Præstat haurire lympham, quàm regum cœnophoro potari. Præstat macerari infortunio, macerari curis, tempestatibus concuti, quàm secundissimis provehi in summa malatia successibus.

§. III.

Vinum dilutum, seu mediocritas fortuna saluberrima.

XIII. **N**ihilominus expendenti hodiernam aquæ in vinum conversionem, alternatâsque lymphæ, & Liæi vices, pronuntiare cogor, eum optimum in hac mortalitate statum esse; in quo vinum aqua dilutum delibatur; seu cum aqua in vinum convertitur, ist est, cum tentationem comitatur proventus, tribulationem solatium.

Constat in Orbe aliam inveniri partem, quæ appellatur Zona torrida, aliam frigidam, aliam temperatam. Zona torrida est immediatè Æquatori subjecta, ubi profligata hyeme, soli propè æstus fixum obtinuere imperium. Frigida est, polum Arcticum & Antarcticum versus, in quo, toto anni dimidio tetra nox, & intollerandum ob Solis absentiam frigus dominatur. Temperata hæc est, in qua frigus calore, calor frigore mitigatur, vel sibi invicem succedunt imperio, vel fasces ita atemperant, ut alter alteri nec in minimo officiat. Quam quæso ex his decernitis salubriorem, commodiorem, fertiliorem? Certè si sapitis, temperatæ calculum adjicietis. Quippe Zona illa tor-

rida ob defectum humidi, raros, aut nullos prope progenerat fructus; nec tam hominibus, quàm draconibus, basiliscis majori ex parte à Cosmographis habitata creditur. Frigida itidem ob frigoris tyrannidem inculta, & inhospita redditur. Zona temperata unica ubique colitur, feritur, habitat. Una hæc animantibus reliquis, ac volucris, tum imprimis hominum temperamento respondet.

Intelligitis facile, quam in umbra imaginem præferam. Zona illa *torrida* prosperitas est, in qua ut plurimum incentiva, & monstra vitiorum cubilia sua ponunt. *Frigida* itidem, ubi mare glaciatum, ac nullæ uspiam in aère volucres, tribulatio est. Hæc si decumanis desæviat tempestatibus, si corpus excruciet doloribus, si animum irrequietis maceret curis; si afforis continuis grandinet flagellis, intus torqueat angoribus, quis non frangatur animo, & vitam execrabitur? *Temperata* demum, in qua calor, ac frigus alternant imperia; in qua jam frontem explicat, jam contrahit Titan, in qua æstivos ardores, insequens temperat bruma, est status ille, in quo tristitia lætis succedunt, dulcia amaris miscentur, grata & exosa alterno redeunt choro. Hic status optimus, saluberrimusque mortalibus, in quo nec secundarum rerum proventu tam facile abutuntur, nec adversis debilitantur. In hoc sequestratur occasio præsumendi, ac desperandi; in hoc præciditur causa omnis tum jactantiæ, tum impatientiæ; in hoc periculum evitatur multorum aliorum scelerum.

XIV. Hunc credo statum poposcerat à Deo sibi Regum sapientissimus Salomon,

Status quis felix.

mon, quando provolutus humi Domini obrestabatur: *Mendicitatem & divitias ne dederis mihi, sed tantum vitui meo tribue necessaria* q. d. Non peto Domine, ut cuncta mihi ad votum fluant, ut ambas adusque aures me impleas; ut sim veluti Numen quodpiam in terris nullius indigens; sed id exoro, ne me tanta exhaustiat, opprimatque egestas; ut ostiatim obulum emendicare cogar. *A mendicitatem, & divitias ne dederis mihi.*

Ibid. v. 9. Causam intentionis suæ subdit, dicens: *Ne forte satiatus illiciar adnegandum, & dicam: Quis est Dominus: aut egestate compulsus, furer, & perjurem nomen Domini mei.* q. d. Novi fragilitatem meam, novi passiones meas indomitas, & reformido, ne si forte ex parte una, à te largitore bonorum omnium torcularia mea repleantur, stagnentque solito abundantius, mens in fastum & luxum exuberet. Percellor parte ex altera, ne si item ad mendicitatis veterinum redactus fuero, in servile murmur, in vernile fastidium, in tædium coronarium, per impatientiam se exoneret. Timeo inquam, ne cum meis abavis ambrosiâ satiatus, cælum allatrem per superbiam, aut pane mucido passus in idem eructem convitia.

Mendicitatem &c. Noverat enim, perrarum esse inter mortales mero prosperitatis citra ebrietatem sese ingurgitare, nec in summo rerum secundarum

affluxu de potestate rationis emigrare. Noverat arduum esse innatare, ac diffluere delitiis, nec mentem demergere. Noverat insolitum ludente ad sæculi modulos fortunâ, non tripudiare, aludentibus ad fortunæ carbasa Favoniis, non velificari voluptatibus; saginato semper ventriculo, non recalitrare imperiis. Parit enim satietas ferociam, secundæ res insolentiam, abundantia rerum fastidium, sublimitas contemptum. *Mendicitatem &c.*

Imitemur Sapientissimum, & sublimem à divina clementia statum, ac gratiam efflicium exoremus; dicentes cum eodem: *Mendicitatem, & divitias ne dederis mihi.* Nolo Domine, uti in hac peregrinatione totam mihi elargiaris mercedem, & subinde dicas: *Fili recepisti bona in vita tua.* Nec efflagito virgam Midæ, quâ omnia in aurum convertantur; sed ut operibus manuum mearum benedicas, & cum aquas amaritudinis affundis, etiam vinum consolationis, ac dulcedinis atemperes.

Id ut impetrem, per hodiernam Mediatricem B. V. Mariam ad te supplex confugio; exorando, ut ejus interventu, hæc mutatio succedat dexterae tuæ; quatenus hinc delibantes gaudia cælestia, ibi torrentibus illius inebriemur. *Fiat.*